

eman ta zabal zazu

Universidad
del País Vasco

Euskal Herriko
Unibertsitatea

Filosofiaren Historia USE 2019

www.ehu.es

FILOSOFIAREN HISTORIA HISTORIA DE LA FILOSOFÍA

Azterketa honek bi aukera ditu. Haietako bati erantzun behar diozu.

Ez ahaztu azterketako orrialde bakoitzean kodea jartzea.

A AUKERA

Baina sinesteen oinarriko eremu horretan, tranpa-ohol gisara, han-hemenka, zalantzazko zulo ikaragarriak irekitzen dira. Hauxe da unea esateko zalantza —egiazkoa, metodiko edo intelektual hutsa ez den zalantza— **sinestearen** modu bat dela eta **bizitzaren** arkitekturan dagoen estratu berekoa dela. Zalantzan ere, *egon* egiten da. Baina, kasu honetan, egoteak izaera beldurgarria du. Amildegian egoten den bezala egoten da zalantzan, hau da, amilduz. Beraz, egonkortasunaren ukapena da. (J. Ortega y Gasset, *Ideiak eta sinesteak*)

GALDERAK

1. BLOKEA. TESTUA ULERTZEA

1.1 Laburtu ezazu pasartea, testuko ideiak eta ideien arteko loturak errespetatuz (puntu bat).

1.2 Azaldu itzazu azpimarraturiko terminoak (puntu bat) (50-75 hitz termino bakoitzeko).

1.3 Ortegak dio zalantza “egonkortasunaren ukapena” dela. Aurkez ezazu tesiaren aldeko argudio bat eta haren kontrako beste argudio bat gutxienez. Ondoren, egin ezazu zure hausnarketa tesi horri buruz (3 puntu) (200-300 hitz).

2. BLOKEA. EDUKIAK ETA TESTUINGURUAN KOKATZEA

2.1 Perspektibismoa eta arraziobitalismoa (1,5 puntu) (Gehienez, 150 hitz).

2.2 Ideiak eta sinesteak (1,5 puntu) (Gehienez, 150 hitz).

2.3 Lana eta interakzioa Habermasen obran (2 puntu) (Gehienez, 250 hitz).

B AUKERA

Weber-en analisi horretatik abiatzen da Herbert Marcuse hau demostratzeko: **arrazionalitate formala** deitutako kontzeptu horrek, Max Weber-ek enpresa kapitalistaren eta industriako langilearen ekintza arrazionaletik zein pertsona juridiko-abstraktuarenetik eta funtzionario modernoarenetik ateratzen duenak, eta hala zientziaren nola **teknikaren** irizpideekin lotzen duenak, baduela eduki mailako inplikaziorik. Marcuse seguru dago Weber-ek “arrazionalizazioa” deitzen duen horrekin ez dela “arrazionalitatea” arrazionalitate gisa ezartzen, baizik eta arrazionalitatearen izenean ezkutuko menderatze era politiko bat ezartzen dela. (Habermas, *Zientzia eta teknika ideologia gisa*)

GALDERAK

1. BLOKEA. TESTUA ULERTZEA

1.1 Laburtu pasartea, testuko ideiak eta ideien arteko loturak errespetatuz (puntu bat).

1.2 Azaldu azpimarraturiko terminoak (puntu bat) (50-75 hitz termino bakoitzeko).

1.3 Marcusek baieztatzen du “arrazionalitatearen izenean ezkutuko menderatze era politiko bat ezartzen dela”. Aurkez ezazu tesiaren aldeko argudio bat eta haren kontrako beste argudio bat gutxienez. Ondoren, egin ezazu zure hausnarketa tesi horri buruz (3 puntu) (Gehienez, 200-300 hitz).

2. BLOKEA. EDUKIAK ETA TESTUINGURUAN KOKATZEA

2.1 Frankfurteko Eskola (1,5 puntu) (Gehienez, 150 hitz)

2.2 Habermas eta gizarte kapitalista aurreratua (1,5 puntu) (Gehienez, 150 hitz)

2.3 Ortega: Ideiak eta sinesteak (2 puntu) (Gehienez, 250 hitz)

**ZUZENTZEKO ETA KALIFIKATZEKO IRIZPIDEAK
CRITERIOS DE CORRECCIÓN Y CALIFICACIÓN**

FILOSOFIAREN HISTORIA

	1. BLOKEA. DESKRIBATZAILEAK	GEHIENEZKO NOTA
1.1	Ikasleak berari proposatutako testuaren atal batzuk kopiatu besterik ez du egiten, eta, laburpen gisa, testuan jasota dauden tesi eta ideiak adierazten ditu.	0,25
	Ikasleak testuaren ideia nagusia ondo adierazten du, hitzez hitz errepikatu gabe, baina ez ditu jasotzen testuan jasota dauden ideien multzoa ezta ideien arteko lotura ere.	0.50
	Ikasleak testuan adierazten den ideia nagusia ondo adierazten du, hitzez hitz errepikatu gabe, eta horrekin lotura duten ideiak aipatzen ditu. Laburpenaren adierazpena edo egitura, halere, ez dira egokiak.	0,75
	Ikasleak testuaren laburpena egiten du, bertan jasotako ideiak eta horien arteko lotura errespetatzen ditu, ez du hitzez hitz errepikatzen eta argi eta zehatz adierazten du dena.	1
1.2.1	Ikasleak ondo deskribatzen du azpimarratutako kontzeptua, hitzaren definizio orokorra (0,1), egileak zertarako erabiltzen duen (0,3) eta hitz horren eraginez sortzen den problematika (0,1) azalduz.	0,5
1.2.2	Ikasleak ondo deskribatzen du azpimarratutako kontzeptua, hitzaren definizio orokorra (0,1), egileak zertarako erabiltzen duen (0,3) eta hitz horren eraginez sortzen den problematika (0,1) azalduz.	0,5
1.3.	Ikasleak ez du hurrengo maila lortzen.	0
	Ikasleak mintzaldiaren gaiaz zenbait ideia garatzen ditu, baina garapena arruntegia da edo euskarririk edota argibiderik gabekoa. Ez du azaltzen iritzi pertsonal egokirik.	1
	Ikasleak testuan planteatzen den gai filosofikoa ulertzen duela frogatzen du, eta arretaz aztertzen ditu ideiak eta argudioak garatzeko bi ikuspegi filosofiko. Adibideak egokiak dira, or ohar, eta nolabait erantzunaren euskarri izateko balio dute. Badago iritzi pertsonal egokien zantzuren bat..	2
	Ikasleak testuan planteatzen den gaia eraginkortasunez ulertzen duela frogatzen du, eta arretaz aztertzen ditu gaiarekiko bi ikuspuntu filosofiko, eztabaida kritikoa eginez. Adibideak egokiak dira,. Iritzi pertsonala egokia da.	3

CRITERIOS DE CORRECCIÓN Y CALIFICACIÓN ZUZENTZEKO ETA KALIFIKATZEKO IRIZPIDEAK

	2. BLOKEA. DESKRIBATZAILEAK	GEHIENEZKO NOTA
	Ikasleak ez du hurrengo maila lortzen.	0
2.1 eta 2.2	Ikasleak autorearen edo testuinguru historiko-filosofikoko ideia garrantzitsuen aipamen partzial soila egiten du, ideia horiek galderari erantzuteko aipagarriak izanik, eta eskasa da kontzeptu filosofikoen erabilera edo ideiak ez daude ondo ordenatuta.	0,5
	Ikaslearen erantzunak hari egoki bati jarraitzen dio, azalpenak eta argudioak azaltzeko, eta eraginkorra da kontzeptu filosofikoen erabilera. Hala ere, autorearen edo testuinguru historiko-filosofikoko ideia garrantzitsuen aipamen partzial soila egiten du, ideia horiek galderari erantzuteko aipagarriak izanik.	0,75
	Ikasleak autorearen edo testuinguru historiko-filosofikoko ideia garrantzitsuenen aipamen partzial soila egiten du, ideia horiek galderari erantzuteko aipagarriak izanik, baina eskasa da kontzeptu filosofikoen erabilera edo ideiak ez daude ondo ordenatuta.	1
	Ikaslearen erantzunak hari egoki bati jarraitzen dio, azalpenak eta argudioak azaltzeko, eraginkorra da kontzeptu filosofikoen erabilera eta autorearen edo testuinguru historiko-filosofikoko ideia garrantzitsuenak aipatzen ditu, ideia horiek galderari erantzuteko aipagarriak izanik.	1,5
2.3.	Ikasleak ez du hurrengo maila lortzen.	0
	Ikasleak autorearen edo testuinguru historiko-filosofikoko ideia garrantzitsuen aipamen partzial soila egiten du, ideia horiek galderari erantzuteko aipagarriak izanik, eta eskasa da kontzeptu filosofikoen erabilera edo ideiak ez daude ondo ordenatuta.	0,5
	Ikaslearen erantzunak hari egoki bati jarraitzen dio, azalpenak eta argudioak azaltzeko, eta eraginkorra da kontzeptu filosofikoen erabilera. Hala ere, autorearen edo testuinguru historiko-filosofikoko ideia garrantzitsuen aipamen partzial soila egiten du, ideia horiek galderari erantzuteko aipagarriak izanik.	1
	Ikasleak autorearen edo testuinguru historiko-filosofikoko ideia garrantzitsuenen aipamen partzial soila egiten du, ideia horiek galderari erantzuteko aipagarriak izanik, baina eskasa da kontzeptu filosofikoen erabilera edo ideiak ez daude ondo ordenatuta..	1,5
	Ikaslearen erantzunak hari egoki bati jarraitzen dio, azalpenak eta argudioak azaltzeko, eraginkorra da kontzeptu filosofikoen erabilera eta autorearen edo testuinguru historiko-filosofikoko ideia garrantzitsuenak aipatzen ditu, ideia horiek galderari erantzuteko aipagarriak izanik.	2